

Meede 1 Ettevõtluse arendamine ja mitmekesistamine

1. Strateegia meetme nimetus

Meede 1 Ettevõtluse arendamine ja mitmekesistamine

2. Strateegia meetme rakendamise vajaduse lühikirjeldus

PLP tegevuspiirkonna peamiseks probleemiks on ettevõtjate konkurentsivõime tagamine ja finantsvõimekuse tõstmine. Valdavalt mikroettevõtjad ei suuda omavahenditest piisavalt investeerida ega reageerida muutunud turuolukorrale piisavalt kiiresti, oma teenuseid ja toodangut turustada, napib ressursi uute konkurentsivõimet kasvatavate lahenduste: toodete, tootmisprotsessi jms väljatöötamiseks. Vajadus on toetada tootmise efektiivsuse tõstmist, toote- ja teenuste arendust, teenuste disainimist ja turundust, kohalikule toorainele ja ressursile lisandväärtuse andmist. Vajadus on toetada piirkonna kaugemates kantides kohalikele elanikele ja ettevõtetele suunatud teenuste loomist ja arendamist.

3. Strateegia meetme eesmärk

PLP tegevuspiirkonnas on arenenud hea finantsvõimekusega ettevõtlus, mille tööhõive on stabiilne ja mille töökohad on hästi tasustatud. Tegeletakse kohaliku tooraine ja ressursi lisandväärtuse kasvatamisega. Ressursse kasutatakse säästlikult ning panustatakse rohelise jalajälje vähendamisesse.

Spetsiifilised eesmärgid:

- 3.1. ettevõtete finantsvõimekus on tõusnud;
- 3.2. ettevõtete energiakulud on vähenenud;
- 3.3. tegevuspiirkonnas kohalikule toorainele ja ressursile on antud lisandväärtust;
- 3.4. kasutusele on võetud uuenduslikke lahendusi;
- 3.5. piirkonna elanikele suunatud teenuste ja toodete kvaliteet ning kättesaadavus on paranenud;
- 3.6. panustatud on ettevõtete rohelise jalajälje vähendamisesse (jätmete sorteerimine ja jäätmetekke vähendamine, taaskasutus, taastuvenergia kasutamine jms).

4. Toetatavad tegevused

PLP meetmes lubatud investeeringud ja muud tegevused (LEADER määruse ja PLP nõuetest):

- 4.1. ehitise ehitamise ja parendamise kulud;
- 4.2. veevarustus-, kanalisatsiooni- ja reoveepuhastussüsteemi, elektrisüsteemi ja elektripaigaldise kulud;

- 4.3. masina, seadme, sisseseade või muu põhivara ostmise, liisimise ja paigaldamise kulud, sealhulgas patendi, litsentsi, autoriõiguse ja kaubamärgi omandamine;
- 4.4. infotehnoloogilise lahenduse ja tarkvara ostmise ning paigaldamise kulud;
- 4.5. teostatavusuuringu koostamise kulud, sealhulgas uuringud, mis on seotud külade, maapiirkondade ja kõrge loodusliku väärtusega alade kultuuri- ja looduspärandi säilitamise, taastamise ja selle kvaliteedi parandamisega, sealhulgas sotsiaalmajanduslikud aspektid ning keskkonnateadlikkus;
- 4.6. sellise töö, teenuse ja kauba ostmise kulud, mis ei ole punktides 4.1–4.5 nimetatud tegevuse osa;
- 4.7. Euroopa Liidu vahendite jätkusuutliku kasutamise põhimõtetest tulenevalt ei rahastata püsikulusid;
- 4.8. projekteerimine ainutegevusena ei ole abikõlblik;
- 4.9. maa ja kinnisvara ostmine ei ole abikõlblik.

Kohaliku tegevusrühma täiendavad nõuded toetatavatele tegevustele:

- 4.10. taotleja saab esitada ühes taotlusvoorus ühe projektitaotluse;
- 4.11. mootorsõidukite (sh ATV jms) ostmine ei ole abikõlblik.
- 4.12. meedet rakendatakse tootmise mitmekesistamisel mittepõllumajanduslikul suunal;
- 4.13. roheenergia tootmist toetatakse kui toodetavat energiat tarbitakse ennekõike taotleja ettevõttes.

5. Strateegia meetme sihtrühm

- 5.1. Meetme sihtgrupp on tegevuspiirkonnas vähemalt kuus kuud tegutsev alla 10 töötajaga (taotluse esitamise ajal) ettevõtja (AS, OÜ, FIE) ja SA;
- 5.2. Meedet rakendatakse PLP tegevuspiirkonnas: Häädemeeste vald, Kihnu vald, Pärnu linna Audru ja Tõstamaa osavallad, Saarde vald (haldusreformieelne Saarde valla territoorium), Tori vald (haldusreformieelne Sauga valla territoorium), Lääneranna vald (haldusreformieelsed Varbla ja Koonga valla territooriumid).

6. Nõuded projektitoetuse taotlejale ja toetuse saajale

- 6.1. Lisaks Leader määruses nõutud dokumentidele peab Taotluse esitamisel projektitaotleja esitama selleks ettenähtud tähtajal PRIA-le kohaliku tegevusrühma kaudu elektrooniliselt PRIA e-teenuse keskkonnas järgmised dokumendid:

- 6.1.1. Hinnapakkumus (hinnapakkumused);
- 6.1.2. Pakkumuskuutse ja ühtne tehniline kirjeldus;
- 6.1.3. Sihtasutuse asutajate ja mitte varasema kui taotluse esitamisele vahetult eelnenud kuu esimese kuupäeva seisuga nõukogu liikmete nimekiri;
- 6.1.4. Toetatava tegevuse või investeeringu eesmärkide kirjeldus PLP hindamiskriteeriumite lõikes, maksimaalselt kuni kaks A4 lehekülge;
- 6.1.5. Äriühingu puhul taotluse esitamise aastale vahetult eelnenud majandusaasta kinnitatud majandusaasta-aruande või kontserni puhul taotluse esitamise aastale vahetult eelnenud majandusaasta konsolideeritud aruande ärakiri ja FIE-l Maksu- ja Tolliametile esitatud tuludeklaratsiooni E-vorm.

7. Projektitoetuse taotluste hindamiskriteeriumid

- 7.1. Vastavus PLP strateegiale, meetme eesmärkidele ja rakenduskavale - osakaal 30%: Projektitaotluse toetatavad tegevused vastavad täielikult/osaliselt/ei vasta PLP strateegiale, meetme eesmärkidele ja rakenduskavale.
- 7.2. Tegevuste põhjendus - osakaal 20%: Projektitaotluses äriidee on loogiline. Luuakse uusi tooteid, teenuseid, sh kogukonnateenuseid.
- 7.3. Mõju - osakaal 25%: Mõeldud on tulevaste kulude optimeerimisele (nt energiasäästumeetmed, oma energia tootmine, uute ja rekonstrueeritud hoonete energiaklass jms). Projekti rakendamine mõjutab taotleja majandustegevust. Mõjud piirkonnale, ääremaastumisele. Projekti elluviimise realistlikkus - projekti idee on teostatav. Rakendamise ajakava on realistlik. Taotlejal on näidatud finantsiline võimekus projekt ellu viia. Säilitatakse olemasolevaid või luuakse uusi töökohti. Läbimõeldud toodete, teenuste turundamine.
- 7.4. Uuenduslikkus ja/või pärandi säilitamine - osakaal 10%:
  - 7.4.1. Uuenduslik tegevus ja/või pärandi säilitamise tegevus lisandub tegevuspiirkonna tasandil;
  - 7.4.2. Uuenduslik tegevus ja/või pärandi säilitamise tegevus lisandub KOVi tasandil;
  - 7.4.3. Uuenduslik tegevus ja/või pärandi säilitamise tegevus lisandub taotleja tasandil;
- 7.5. Omaosaluse suurus - osakaal 5%:

- 7.5.1. Omafinantseering ületab meetmes nõutavat määra vähemalt 20%;
- 7.5.2. Omafinantseering ei ületa nõutavat määra.
- 7.6. Esmataotleja - osakaal 5%: On esmataotleja LEADER meetmest alates 2008. a.
- 7.7. Noor ettevõtja - osakaal 5%: Füüsilisest isikust ettevõtja, osühingu või aktsiaseltsi kõik osanikud on taotlemise hetkel nooremad kui 40 aastat.

8. Toetuse maksimaalne suurus ja määr

- 8.1. Euroopa Liidu vahendite kasutamise põhimõtetest tulenevalt ei rahastata püsikulusid.
- 8.2. Toetust antakse taotlejale kuni 60 protsenti toetavate tegevuste abikõlblike kulude maksumusest, võttes lisaks arvesse kõiki riigiabi reeglitest tulenevaid piiranguid. Projektitoetuse minimaalne määr on 15 % toetatava tegevuse abikõibliku kulu maksumusest.
- 8.3. Maksimaalne projektitoetus taotlusvoorus ühe taotleja kohta on 60 000 eurot ja minimaalne 2000 eurot, võttes lisaks arvesse PLP jooksva aasta rakenduskava ja kõiki riigiabi reeglitest tulenevaid piiranguid.
- 8.4. Kulude abikõlblikkus ja mitterahaline omafinantseering on reguleeritud projektitaotluse esitamise hetkel kehtivas maaeluministeriumi LEADER määruses.
- 8.5. Kulud peavad olema selgelt põhjendatud, üksikasjalikult kirjeldatud, majanduslikult otstarbekad ja vajalikud eesmärgi saavutamiseks. PLP-l on õigus teostada taotleja juures investeringuobjekti suhtes paikvaatlust.

9. Strateegia meetme näitajad ja sihtväärtused

- 9.1. Väljundindikaatorid:
  - 9.1.1. Ettevõtlusele suunatud projektide arv;
  - 9.1.2. Ettevõtlusele suunatud projektide toetussumma;
  - 9.1.3. Ettevõtlusele suunatud projektide kogusumma;
  - 9.1.4. Kohalike ressursside, sh kohalik toit töötlemisel lisandväärtust andnud projektide arv;
  - 9.1.5. Kohalike ressursside, sh kohalik toit töötlemisel lisandväärtust andnud projektide toetussumma;
  - 9.1.6. Energisäästule suunatud projektide arv;
  - 9.1.7. Energisäästule suunatud projektide toetussumma;
  - 9.1.8. Noorte ettevõtjate projektitoetuste arv;

- 9.1.9. (Eelkõige) kohalikule kogukonnale mõeldud uute ja parendatud (edasiarendatud) teenuste arv.
- 9.2. Tulemusindikaatorid:
  - 9.2.1. Projektide tulemusena säilitatud (kus on suurendatud lisandväärtust, mis avaldub sh palgataseme kasvus) töökohad (vähemalt 50);
  - 9.2.2. Energisäästule suunatud tegevuste arv (vähemalt 30);
  - 9.2.3. Noorte (kuni 40-aastaste) ettevõtjate poolt teostatud projektide arv (vähemalt 10);
  - 9.2.4. Uuenduslikke tooteid, teenuseid loonud projektide arv (vähemalt 20);
  - 9.2.5. LEADER meetmest esmataotlejate arv (vähemalt 20);
  - 9.2.6. „Roheliste“ (keskkonnasäästlike ja kliimamuutustega kohanemisele suunatud) lahenduste arv (vähemalt 10).
- 9.3. Mõjuindikaatorid:
  - 9.3.1. Palgatöötaja kuukeskmine brutotulu – sh suhtarvuna Pärnumaa keskmisesse näitajasse.